

RELAȚIILE DINTRE REPUBLICA MOLDOVA ȘI UNIUNEA EUROPEANĂ

Mihail DOLGHII

Universitatea Tehnică a Moldovei,
Facultatea Inginerie Economică și Business,
Departamentul Economie și Management, grupa AA-192M
mun. Chișinău, Republica Moldova
mihail.dolghii@moldelectrica.md

Rezumat. Scopul acestei lucrări este de a analiza evoluția și consecințele relațiilor economice între Uniunea Europeană și Republica Moldova. Capitolul I este bazat mai mult pe analiza Acordului de Parteneriat și Cooperare, avantajele și dezavantajele acestui acord. În Capitolul II este prezentată evoluția comerțului exterior, mecanismul tehnic și perspectivele integrării în Uniunea Europeană, respectiv cum au evoluat și cum se realizează relațiile economice.

Cuvinte cheie: relații economice, export, import, partenerii comerciali

Lista abrevierilor:

UE – Uniunea Europeană
RM – Republica Moldova
CEE - Comunitatea Economică Europeană
APC - Acordului de Parteneriat și Cooperare
SPG - Sistemului Preferințelor Generalizate
CSI - Comunitatea Statelor Independente

Introducere.

Procesul de Integrare este una dintre cele mai discutate probleme în literatura de specialitate. Pe măsură ce diferențele între grupuri sau state se adâncesc, lumea pare a fi tot mai dornică de integrare.

Realizarea integrării europene este un proces complex, multilateral și dificil. Pentru implementarea politicilor se vor elabora obiective clare, care sunt în interconexiune. Acestea trebuie să fie etapizate și ierarhizate, de dorit cuantificate [1].

În prezent, Uniunea Europeană se confruntă cu două provocări majore, și anume: aprofundarea integrării politice, Brexit și extinderea spre Est. Uniunea Europeană este, în primul rând, un element de stabilitate în lume, decizia înființării sale conducând la peste șaiszeci de ani de pace pe continent. O realizare majoră a Uniunii Europene este crearea Pieței Unice, care a contribuit la prosperitatea statelor membre și a cetățenilor Uniunii permițând, astfel, Europei să devină o forță economică, într-o lume a concurenței acerbe și a globalizării. Integrarea europeană este cel mai bun mod de a transforma RM. Un viitor european înseamnă mai multe locuri de muncă, salarii mai bune, comerț mai extins și investiții sporite.

CAPITOLUL 1. Relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană. Avantaje și dezavantaje

Disoluția Uniunii Sovietice în mai multe entități politica-statale independente, decise să-și afirme în mod suveran propria lor identitate politică, economică și culturală, determină actorii internaționale să-și revizuiască din temelie atât conținutul, cât și forma raporturilor contractuale existente până atunci între aceștia și URSS. Uniunea Europeană (pe atunci Comunitatea Economică Europeană) nu a fost o excepție în acest sens. Prăbușirea Uniunii Sovietice venea să-i ofere Europei, pentru prima dată în istoria postbelică, perspective unice în sensul revenirii sale ca actor de prim rang pe scena politicii mondiale.

În ciuda faptului că Republica Moldova realizase progrese vizibile în sensul creării unui teren favorabil demarării negocierilor privind semnarea unui amplu acord cu CEE, acestea se vor lăsa așteptate până în primăvara anului 1994. În această situație, Președintele Republicii Moldova solicită concursul autorităților UE în vederea demarării negocierilor privind semnarea unui Acord de Parteneriat și Cooperare cu Uniunea Europeană. În urma dezbaterilor, Consiliul de Miniștri al UE a hotărât inițierea negocierilor cu Republica Moldova. Decizia finală privind semnarea Acordului de Parteneriat și Cooperare cu Republica Moldova a fost luată la Bruxelles abia în noiembrie 1994. Care a intrat în vigoare la 1 iulie 1998 pentru o perioadă inițială de 10 ani cu posibilitatea prelungirii tacite. Pe 1 septembrie 2014, cei 28 de miniștri de externe ai Uniunii Europene au consemnat intrarea în vigoare a Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană [2].

Un prim avantaj al aderării la UE vizează posibilitatea Republicii Moldova de a participa la procesele din economia, politica și cultura europeană și cea mondială.

Un alt avantaj ar fi identificarea unor noi posibilități pentru promovarea intereselor naționale pe plan european.

Avantajele aderării Republicii Moldova la UE se pot împărți în trei mari categorii:

- economice (creștere economică, creșterea nivelului de trai al populației etc.),
- stabilitate politică
- securitate.

Integrarea va avea efecte pozitive asupra modernizării societății în ansamblu, asupra imaginii externe a țării, precum și asupra vieții cetățenilor (cum ar fi spre exemplu, libera circulație a persoanelor). Aceste avantaje economice generale presupun, însă și anumite presiuni concurențiale ale pieței unice, de concurența acerbă cu firmele din statele membre dezvoltate, să se i-a în considerare necesitatea transformărilor tehnologice - care pot duce, pe termen scurt, și la creșterea șomajului, odată cu restructurarea întreprinderilor și a unor întregi sectoare industriale.

CAPITOLUL 2. Actualități și perspectivele relațiilor Republicii Moldova cu Uniunea Europeană. Relațiile comerciale a RM cu UE (a. 2019)

Republica Moldova a depus la finele lunii octombrie 2005 solicitarea privind acordarea unui regim special în cadrul Sistemului Generalizat de Preferințe („GSP +”) din partea UE. De la 1 ianuarie 2006 Republica Moldova beneficiază de noul sistem generalizat de preferințe (GSP+) acordat de UE. Schema noului GSP a fost aprobată de UE la mijlocul anului 2005 și de ea beneficiază un sir de tari în curs de dezvoltare și cu economii în tranziție.

Noul sistem GSP presupune 3 nivele de reducere a taxelor vamale: sistemul standard GSP care oferă preferințe comerciale combinate acces liber și reducere de taxe vamale; GSP Plus care oferă un acces liber pe piața UE pentru toate produsele menționate în directive. Inițiativa „Totul cu excepția la arme”, care presupune acces liber pe piața UE pentru toate produsele cu excepția munițiilor și unor produse sensibile la import [2].

La momentul actual comerțul extern al R. Moldova cu UE este reglementat de acordul numit Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA). Acest acord are scopul să stabilească relații comerciale dintre RM și UE bazate pe condiții avantajoase pentru ambele părți. Avantajele constau în eliminarea taxelor vamale de import și export în comerțul produselor între aceste părți.

În ultimii ani, cooperarea dintre UE și Republica Moldova a crescut substanțial, atât din punct de vedere financiar, cât și în ceea ce privește modul cooperării. Relațiile comerciale dintre UE și Republica Moldova reprezintă mai ales un factor important în creșterea economică a țării, așa cum UE a devenit treptat principalul partener comercial al Republicii Moldova, atât pentru importuri, cât și pentru exporturi.

• Analiza comerțului în dinamică

Valoarea schimburilor comerciale între Republica Moldova și Uniunea Europeană, în perioada ianuarie-mai 2019, a constituit circa 1,9 miliarde de dolari SUA, reprezentând aproximativ 54% din totalul schimburilor comerciale ale Republicii Moldova [3].

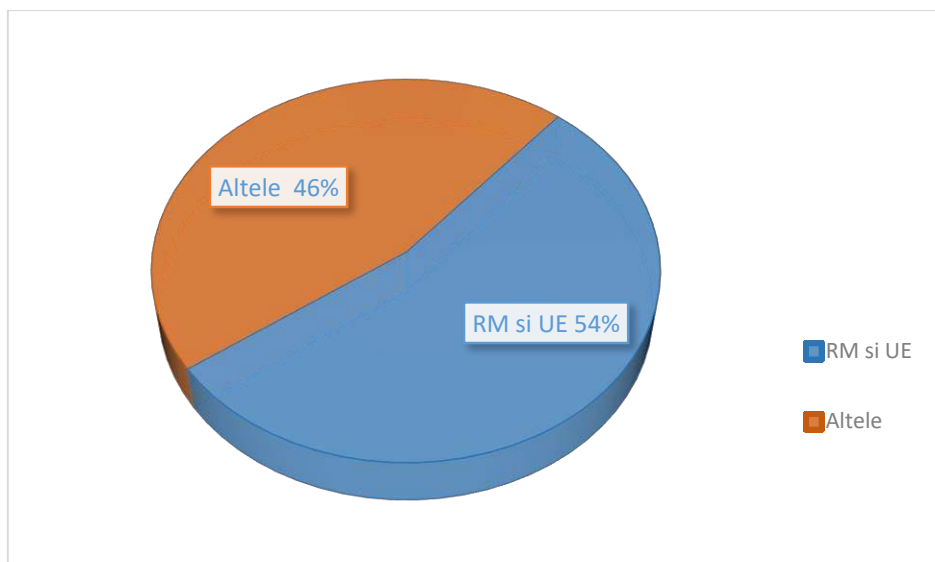

Figura 1. Valoarea schimburilor comerciale între Republica Moldova și Uniunea Europeană

Uniunea Europeană este cea mai mare piață de desfacere pentru noi și cel mai important partener economic. Viitorul nostru european va însemna salarii mai bune, mai multe locuri de muncă, servicii și produse de o calitate și siguranță sporită.

În contextul valorificării contingentelor tarifare la exportul de fructe în UE în semestrul I 2019 au fost exportate: 7165 tone struguri de masă din 10 000 tone (72%), 94 tone prune, proaspete din 10000 tone (1 %). Celelalte 4 poziții (mere proaspete, tomate, usturoi și suc de struguri) au rămas deocamdată în mare parte nevalorificate.

De asemenea, a fost constatată o creștere a numărului companiilor exportatoare în UE. Astfel, 1877 de companii au exportat în UE pe parcursul semestrului I 2019. Topul țârilor în care companiile autohtone realizează activități de export sunt: România (835), Italia (211), Germania (197), Polonia (134) și Bulgaria (101) [3].

La exportul de cereale prin utilizarea mecanismului de prevenire a eludării, în perioada semestrului I anul 2019 (22.07.2019) au fost înregistrate următoarele cifre:

- Grâu, făina și aglomerate sub formă de pelete - 79 805 tone (106 % din totalul cotei stabilite 75000 t.);
- Porumb, făina și aglomerate sub formă de pelete -189 790 tone (146 % din totalul de 130 000 t.);
- Cereale prelucrate - 5 199 tone (208 % din totalul de 2500 t.);
- Zahăr prelucrat-840 tone (20 % din totalul de 4200 t.);
- Porumb zaharat - 360 tone (24 % din totalul 1500 t.).

Menționăm în acest context că, Republica Moldova a solicitat partenerilor europeni examinarea posibilității majorării contingentelor tarifare pentru produsele exportate în UE (struguri de masă proaspeți, prune proaspete), cât și alocarea unui contingent tarifar nou pentru cireșe.

Concluzii.

La sfârșitul lucrării date se poate de constatat ferm că în Republica Moldova s-au efectuat importante schimbări și se atesta succese în cadrul relațiilor internaționale și anume în procesul de cooperare și parteneriat cu Uniunea Europeană. Se poate de asemeni de constatat că aceste relații au avut un impact favorabil asupra economiei Republicii Moldova și au jucat un rol foarte important în consolidarea țării. Deci, este evidentă importanța colaborării în viitor și stabilirea unor relații ce ar putea aduce un beneficiu major și o cale spre o dezvoltare economică durabilă.

Se poate just de afirmat că procesul de dezvoltare economică a Republicii Moldova v-a fi foarte dificil și „anevoios” însă nu fără rezultate evidente, și nu pe ultimul loc se vor plasa anume relațiile Moldovei cu Uniune Europeană. De aceea este necesară o strânsă colaborare a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană.

Legăturile noastre cu UE nu vin în detrimentul relațiilor noastre cu alte țări. Parcursul European înseamnă modernizarea țării și nu geopolitică. Noi apreciem relațiile noastre cu alte țări, la fel ca și relațiile noastre cu UE. Toți vecinii noștri vor beneficia atât din punct de vedere economic cât și politic de pe urma unei Moldovei mai puternice și mai prospere.

Referințe

Articole în reviste:

1. CILOCI, R. *Perspectiva relațiilor dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană*. In: *Meridian Ingineresc*. 2013, nr. 1, pp. 55-58.

Cărți:

2. BÂRDAN, V. *Integrare economică și economie europeană* : Note de curs. Chișinău: Tehnica – UTM, 2014. – 359 p.

Referințe Web:

3. Raportul privind realizarea planului național de acțiuni pentru implementarea acordului de asociere RM-UE 2017-2019 [online], [accesat 27.01.2019].
Disponibil: <https://www.mfa.gov.md/ro/content/rapoarte-aa>